Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Maria Elena Mujika Igartua

Eibar, Gipuzkoa (1944)

Aurkibidea

Biografia

Maria Elena Mujika Igartua, Eibarren jaio zen 1944an. 1974. urtetik aurrera Eibarko Ikastolako irakaslea izan da eta hainbat lekutan eman ditu klaseak: Urkiko elizako sakristian, Karmeldarretan, Markeskua jauregian, Iturburun, Alfan... Eibarko ikastolak izan zuen sorrera eta garapena nolakoa izan zen kontatu du.

Ego Ibarra Batzordeko (Eibarko Udala) "60ak eta Trantsizioa Eibarren: 1968-1980" proiektuaren barruan.

Zintak

EIB-730

- **Proiektua**: 60ak eta Trantsizioa Eibarren: 1968-1980
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Gonzalez, Esti - Sapsootham, Itziar
- **Data**: 2022-03-28
- **Iraupena**: 72 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Eibarko ikastolaren sorrera Bidebarrietako pisu batean

- **Erref**: EIB-730/002
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:02:28. **Bukatu**: 00:04:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
1974. urtetik aurrera ikastolako irakaslea izan da. Eibarko ikastola 1960. urtean sortu zen, Lehenengo egunean 10 ikasle ziren eta taldea handitzen joan zen. Bidebarrietako etxebizitza batean ematen zituen klaseak Mari Tere Munduate andereñoak. Urtebetean ikasle kopurua bikoiztu eta Zezenbideko lokaletara pasatu ziren, Lokal horiek ikastolarenak izaten jarraitu dute.

2. Eibarko ikastolako sorrera: 10 urtez eskolaratze-txartelik gabe

- **Erref**: EIB-730/003
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:04:15. **Bukatu**: 00:07:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Ikastola, erdi-klandestinoa zen eta ez zuen aitorpen ofizialik. 1971-1972. urtera arte, ikasleek ez zuten eskolaratze-txartelik eta ofizialki neskak monjetan eta mutilak fraideetan matrikulatuta zeuden.

3. Eibarko ikastolako sorrera: klandestinitatetik ofizialtasunera

- **Erref**: EIB-730/004
- **Iraupena**: 0:01:24. **Hasi**: 00:07:00. **Bukatu**: 00:08:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Eibarko ikastolak, 1972-1973. urtean lortu zuen ofizialtasuna. Orduan, ikasturtero 200 ikasle baino gehiago matrikulatzen ziren. Guraso eta irakasle-talde oso indartsu bat zegoen.

4. Eibarko ikastolako lehenengo irakasleak

- **Erref**: EIB-730/005
- **Iraupena**: 0:01:11. **Hasi**: 00:08:24. **Bukatu**: 00:09:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Lehenengo Eibarko ikastolako irakaslea, Mari Tere Munduate izan zen eta bigarrena, Marisa Arizaga. Matrikulazioak igotzen joan ziren heinean, irakasleria handitzen joan zen. Izenak esaten ditu.

5. 1979an Eibarko Ikastolak 1784 ikasle

- **Erref**: EIB-730/007
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 00:12:34. **Bukatu**: 00:13:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Hasieran kurtso bakoitzeko gela bat zegoen arren, heldu zen momentu bat

non 6 edo 7 gela zeuden kurtso bakoitzeko. Zuzendaritza batzordean egon zenean, 1784 ikasle eta 80 irakasle zeuden.

6. Ikasle gutxiko gelak endogamikoak bihurtzen dira

- **Erref**: EIB-730/008
- **Iraupena**: 0:04:47. **Hasi**: 00:13:32. **Bukatu**: 00:18:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Izan duen ikastolako gelako ratio handiena 36 ikaslekoa izan zen baina ez zen ohikoa. Normalean 25-27koak izan dira. Maria Elenaren iritziz, talde txikiak endogamikoak dira.

7. Eibarko ikastolaren sorrera: gurasoen nahia eta lana

- **Erref**: EIB-730/010
- **Iraupena**: 0:01:36. **Hasi**: 00:18:30. **Bukatu**: 00:20:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Ikastolara eraman zituzten lehenengo gurasoen ausardia aipatzen du Maria Elenak. Behar zuten guztia lortu zuten: lokalak, irakasleak, garraioak, kudeaketa... Hasierako ikastola, Mari Tere irakaslearen etxebizitzan bertan ematen ziren.

8. Irakaskuntzaren ikuspegiaren baloreen aldaketa

- **Erref**: EIB-730/011
- **Iraupena**: 0:02:24. **Hasi**: 00:20:06. **Bukatu**: 00:22:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Garai bateko eta gaur egungo irakaslearen irudiaz hitz egiten du Maria Elenak. Garai batean ez zen dudan jartzen irakaslearen lana eta gaur egun bai.

9. Ikastolaren helburua: "Ikastola, euskaraz eta herrikoia"

- **Erref**: EIB-730/012
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:22:30. **Bukatu**: 00:25:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Ikastolaren sorreran parte hartu zuten gurasoek, profil euskalduna eta abertzalea zuten. Ikastolaren helburu nagusia, herriko eskola publikoa baina euskalduna izatea zen. Ikastolaren lema, "Ikastola, euskaraz eta herrikoia" zen.

10. Etxez-etxeko diru-bilketa Iturburuko ikastola eraikitzeko

- **Erref**: EIB-730/015
- **Iraupena**: 0:03:00. **Hasi**: 00:27:40. **Bukatu**: 00:30:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Eibarren, ikastola ondo ikusia zegoen. Dirua biltzeko hainbat ekintza egiten ziren baina garrantzitsuenak jaietako tabernak izaten ziren. Iturburuko ikastola egiteko etxez-etxeko diru-bilketa jarri zen martxan.

11. Elizak lokalak uzten zizkion ikastolari

- **Erref**: EIB-730/016
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 00:30:40. **Bukatu**: 00:33:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Elizak asko lagundu zuen Eibarko ikastolako sorreran eta garapenean, lokalak uzten. Apaizen bat ere laguntzen ibili zen. Falangisten lokal zaharrean ere egon ziren klaseak ematen.

12. Eibarko ikastolaren sorrera: testu-liburuak

- **Erref**: EIB-730/017
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:33:30. **Bukatu**: 00:35:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Ikastolaren lehenengo urteetan, Mari Tere Munduate irakasleak Xabiertxo eta Martin Txilibitu liburuak erabiltzen zituen baina gehiena irakaslearen lana zen. Elbira Zipitriaren metodologia erabiltzen zuen. Maria Elena ikastolan sartu zenean, testuliburuak zeuden.

13. Ikastolan haurrak matrikulatzea modan jarri zen

- **Erref**: EIB-730/018
- **Iraupena**: 0:03:10. **Hasi**: 00:35:50. **Bukatu**: 00:39:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Momentu batzuetan ikastolan haurrak matrikulatzea modan ipini zela uste du Maria Elenak. Ahoz-ahozkoaren bidez mezua zabaltzen zen.

14. Ikastolako ikasle batzuk drogen arazoan sartuta

- **Erref**: EIB-730/019
- **Iraupena**: 0:04:43. **Hasi**: 00:39:00. **Bukatu**: 00:43:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Bizioak

Laburpena:
Politikaz ez du inoiz hitz egin ikasleekin. Hori etxetik jaso behar zuten zerbait dela uste du Maria Elenak. Drogen arazoaz hitz egiten du. Ikastolako ikasle batzuk drogarengatik hil zirenak gogoratzen ditu. Inpotentzia handia zuten. Bazekiten non saltzen zen droga, non drogatzen ziren... Ikastolako azkenengo urteetan drogen sartu berri zenaren ikasleren bat ere gogoratzen du.

15. Euskerazko ikasketak egiteagatik arduratuta

- **Erref**: EIB-730/022
- **Iraupena**: 0:04:00. **Hasi**: 00:44:50. **Bukatu**: 00:48:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Euskarazko formakuntza jasotzeagatik ikasleen maila baxuagoa izango ote zen beldurra zuten ikastolako irakasleek. Institutuan euskarazko hezkuntzarekin jarraitzeko aukera zabaldu zenean, errazagoa izan zen hau kudeatzea.

16. Ikastolako irakasleen formakuntza etengabea

- **Erref**: EIB-730/023
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:48:50. **Bukatu**: 00:51:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Irakasleak etengabe formatzen ziren. Uztailetan formakuntzak ez ezik, hurrengo ikasturteak antolatuta uzten zituzten. Irakaskuntzako formakuntzak, eskolaz kanpoko orduetan izaten ziren (arratsaldetan, asteburuetan...).

17. Ikastola eta gero ikasleez arduratu ere

- **Erref**: EIB-730/024
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:51:32. **Bukatu**: 00:53:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Ikastolatik Eibarko Institutura joaten ziren ikasleen notak eskatu zituzten, beraien garapena nolakoa zen ikusteko., Horrek lasaitasun bat eman zien ikastolako irakasleei.

18. Guardia Zibilaren erregistroa ikastolan

- **Erref**: EIB-730/026
- **Iraupena**: 0:04:11. **Hasi**: 00:55:10. **Bukatu**: 00:59:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Lanbideak » Polizia

Laburpena:
Irakasle lanetan hasi zen lehenengo urtean, Urkiko sakristian zegoela, bi guardia zibil agertu ziren erregistro bat egiteko.

19. Eibarko ikastolako zuzendari nagusia

- **Erref**: EIB-730/027
- **Iraupena**: 0:03:41. **Hasi**: 00:59:21. **Bukatu**: 01:03:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Eibarko ikastolak ikasle gehien izan zituen garaian, zuzendaritza batzordeko burua izan zen Maria Elena. 1784 ikasle. Inork ez zuen zuzendari izan nahi eta berari suertatu zitzaion. Arlo ekonomikoa ez zuen eramaten baina antolakuntza gainerakoa bai.

20. Eibarko ikastolako publifikazioa

- **Erref**: EIB-730/029
- **Iraupena**: 0:03:21. **Hasi**: 01:03:25. **Bukatu**: 01:06:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Ikastolen publifikazioak ez zuen eragin handirik egin Eibarren. Ikastolak ezin zion eutsi pribatua izaten jarraitzeari, Iturburu sortzeko lanek izugarrizko zorra utzi zutelako. Bilera batzuk egin ziren gurasoak informatzeko.

21. Ikastolako irakasle izateagatik zorte handia izan du

- **Erref**: EIB-730/033
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 01:08:20. **Bukatu**: 01:09:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:
Ikastola Maria Elenaren bizitzaren parte oso garrantzitsua izan da. Zorte handia izan duela sentitzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-14

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com